

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Mer-beoordeling

In een mer-beoordeling kijkt het bevoegd gezag of een plan of project mogelijk aanzienlijke milieueffecten heeft. Als dat zo is, dan vraagt het bevoegd gezag de initiatiefnemer om een milieueffectrapport op te stellen.

Wat is een mer-beoordeling?

In een mer-beoordeling beoordeelt het bevoegd gezag of de milieugevolgen van een plan of project zo groot zijn dat het noodzakelijk is om een milieueffectrapport (MER) op te stellen. Het bevoegd gezag doet deze beoordeling, niet de initiatiefnemer. Bij die beoordeling mogen maatregelen worden meegenomen die aanzienlijke milieugevolgen verminderen of wegnemen. Die maatregelen worden dan in het te nemen besluit voorgeschreven.

Bij een plan (zoals een omgevingsvisie of omgevingsplan) heet deze beoordeling de 'plan-mer-beoordeling' en bij een project (zoals een projectbesluit of omgevingsvergunning) de 'project-mer-beoordeling'.

Welke informatie is nodig en nuttig?

De project-mer-beoordeling wordt gebaseerd op de aanmeldnotitie, met daarin informatie van de initiatiefnemer, vaak een bedrijf of ontwikkelaar. Als de informatie onvolledig of onduidelijk is, dan moet de initiatiefnemer extra informatie aanleveren. Ook kan informatie over de omgeving worden gebruikt, zoals overheidsbeleid of monitoringsresultaten van milieumetingen.

De plan-mer-beoordeling voert het bevoegd gezag uit op basis van de beschikbare informatie over het plan. Een aanmeldnotitie is niet verplicht.

Als de omgeving nu al zwaar belast wordt, dan moet dit meewegen bij de beoordeling. Gemeentelijke of provinciale doelen op het gebied van klimaat, landschap of een gezonde leefomgeving kunnen ook een reden zijn om te beoordelen dat een milieueffectrapport nodig is.

Hoe onderzoek je of een MER nodig is?

Hoe beoordeelt het bevoegd gezag of er aanzienlijke milieueffecten zijn? Dit hangt af van:

1. Kenmerken van het project

Wat houdt het project in? Wat is de omvang? Wat stoot het uit? Zijn er andere milieubelastende projecten in de omgeving (cumulatie)?

2. Plaats van het project

Ligt het project in of vlakbij een beschermd gebied? Zijn er bijzondere diersoorten? Zijn er gevoelige bestemmingen? Gelden er voor het gebied milieudoelen, bijvoorbeeld voor klimaat?

3. Kenmerken van mogelijke effecten

Wat zijn de mogelijke effecten? Is het effect onomkeerbaar? Is het waarschijnlijk dat het effect optreedt? Hoe vaak treden de effecten op?

De initiatiefnemer (voor een project) of het bevoegd gezag (voor een plan) kan een mer-beoordeling ook overslaan en direct een milieueffectrapport opstellen. Het bespaart wellicht tijd en geld bij twijfel of een mer-beoordeling voldoende is. Bij onrust in de omgeving kan het zinvol zijn als het bevoegd gezag een onafhankelijk advies vraagt bij de Commissie mer over de aanmeldnotitie.

Wanneer een mer-beoordeling?

Hoe bepaal je of een mer-beoordeling nodig is? Dit is te vinden in de Omgevingswet en het Omgevingsbesluit. Op hoofdlijnen geldt:

Plan (art. 16.34 en 16.36 Ow)	Project (bijlage V Ob)	
mer-plicht	mer-plicht	Kolom 2
mer-plicht (tenzij plan-mer-beoordeling)	mer-beoordeling	Kolom 3

Uit de kolommen 2 en 3 van bijlage V Omgevingsbesluit volgt per project in welke gevallen direct een mer-plicht geldt of een project-mer-beoordelingsplicht.

Voor een plan mag een plan-mer-beoordeling uitgevoerd worden als het plan:

- kaders stelt over mer-beoordelingsplichtige projecten in bijlage V Omgevingsbesluit of een Passende beoordeling nodig is (binnen de natuurwetgeving), én
- over een klein gebied op gemeentelijk niveau gaat of een kleine wijziging van een plan omvat.

Een plan-mer-beoordeling is ook verplicht als een plan kaders stelt voor andere projecten dan de projecten uit bijlage V Omgevingsbesluit.

Project-mer-beoordeling in 4 stappen

1. De initiatiefnemer maakt een aanmeldnotitie voor het bevoegd gezag met daarin het project, de locatie en de verwachte milieugevolgen.
2. De mer-beoordeling kan gelijktijdig met de behandeling van de vergunningaanvraag plaatsvinden. Het bevoegd gezag houdt de beslissing op de aanvraag zolang aan.
3. Het bevoegd gezag besluit binnen zes weken of een milieueffectrapport nodig is. De onderbouwing dat geen milieueffectrapport nodig is, kan bij het moederbesluit.
4. Als een milieueffectrapport nodig is, wijst het bevoegd gezag de aanvraag om de vergunning af. Uiteraard kan de initiatiefnemer daarna een nieuwe aanvraag indienen met het milieueffectrapport.

Vergunningverlening

Eventuele maatregelen om effecten te voorkomen of te verminderen, die meegewogen zijn in het mer-beoordelingsbesluit dat geen milieueffectrapport nodig is, worden in het moederbesluit voorgeschreven.

Bezwaar maken

Als de initiatiefnemer het onterecht vindt dat hij een milieueffectrapport moet maken, dan kan hij bezwaar en beroep aantekenen. Alleen de initiatiefnemer kan dit doen. Anderen kunnen niet direct bezwaar en beroep aantekenen tegen het mer-beoordelingsbesluit. Zij moeten wachten tot het moederbesluit is genomen.

Plan-mer-beoordeling in 3 stappen

1. Het bevoegd gezag beoordeelt bij de voorbereiding van het plan of aanzienlijke milieueffecten optreden. Het bevoegd gezag raadpleegt hiervoor andere bestuursorganen en wettelijke adviseurs.
2. Er is geen mer-beoordelingsbesluit nodig. Het bevoegd gezag motiveert in het plan of programma of er een milieueffectrapport nodig is.
3. Het bevoegd gezag stelt een milieueffectrapport op als dat nodig is.

Mer-beoordeling vs. omgevingsvergunning

Een mer-beoordeling is niet hetzelfde als een omgevingsvergunning. In een omgevingsvergunning toetst het bevoegd gezag aan wettelijke voorschriften. In een mer-beoordeling kijkt het bevoegd gezag of een plan of project aanzienlijke milieueffecten heeft.

Aanzienlijke milieueffecten kunnen ook optreden onder de wettelijke normen (bijvoorbeeld over geluid of geur), of als er voor een thema helemaal geen wettelijke normen zijn (denk aan landschap, lokale/regionale biodiversiteit of de bouwfase van een project). Bij een mer-beoordeling kan het bevoegd gezag wel meewegen of een project aan de wettelijke normen voldoet.

Een ander verschil is dat een conclusie over de mer-beoordeling een integrale conclusie moet zijn van alle milieueffecten samen.

Welke rechtspraak is relevant?

De inhoud van mer-beoordelingen verandert naar verwachting niet of nauwelijks met de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Rechterlijke uitspraken over mer-beoordelingen van voor de Omgevingswet blijven daardoor relevant. Zie onze [webpagina met samenvattingen van uitspraken](#), waar je kunt zoeken naar relevante informatie.

Meer weten?

Meer weten over de mer-beoordeling? Bel, mail of kom langs. We staan je graag te woord.

- Roel Sillevissmitt – 030 234 7648 – rsillevismitt@eia.nl
- Lotte Geense – 030 234 76 23 – lgeense@eia.nl